

Wojciech Kalinowski

Seminarium naukowe z okazji jubileuszu prof. dra Bernharda Klemma w Dreźnie

Ochrona Zabytków 35/1-2 (136-137), 132

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dnia 29 czerwca 1981 r. w Warszawie zakończyła obrady sesja Polskiego Komitetu Międzynarodowego Rady Ochrony Zabytków — ICOMOS. Omówione zostały wyniki odbytego w Rzymie w dniach od 25—30 maja 1981 r. Zgromadzenia Ogólnego. Oceniono również stan współpracy Polski w dziedzinie ochrony zabytków z organizacjami międzynarodowymi.

W obecnej sytuacji uznano za szczególnie pilne dokonanie szczegółowej analizy stosowanych w Polsce metod ochrony, konserwacji i rewaloryzacji obiektów i całych zespołów zabytkowej architektury. Tym właśnie zagadnieniom ma być

poświęcona specjalna sesja naukowa, która między innymi zajmie także autorytatywne stanowisko w sprawie tzw. polskiej szkoły konserwatorskiej. Nadużywanie tego pojęcia prowadzi niestety — jak zaważono — do niewłaściwych uogólnień. Komitet uznał także za pożądane dokonanie oceny doświadczeń zagranicznych pod kątem ich przydatności dla opracowywanego obecnie nowego modelu ochrony dóbr kultury w Polsce. Jednym z ważnych zadań Komitetu będzie także zapewnienie merytorycznej opieki nad obiektami wpisanymi na listę Dziedzictwa Światowego UNESCO. Wobec ustąpienia dotychczasowego

przewodniczącego Komitetu prof. dra Stanisława Lorentza, dokonano wyboru na to stanowisko: nowym przewodniczącym Komitetu został doc. dr Krzysztof Pawłowski. Wiceprezesami zostali: prof. dr Jan Zachwatowicz, prof. dr Alfred Majewski i dr Bogdan Rymaszewski. Funkcję sekretarza powierzono mgrowi Andrzejowi Michałowskiemu, skarbnika — mgrowi inż. arch. Jackowi Cydzikowi. W uznaniu wielkich zasług dla organizacji przyznano prof. drowi Stanisławowi Lorentzowi godność Honorowego Przewodniczącego Komitetu.

Marian Paździor

SEMINARIUM NAUKOWE Z OKAZJI JUBILEUSZU PROF. DRA BERNHARDA KLEMMA W DREŹNIE

Z okazji 65 rocznicy urodzin oraz odejścia na emeryturę prof. dra arch. Bernharda Klemma, kierownika studium podyplomowego „Renowacja zabudowy” na Wydziale Architektury Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie, odbyło się w dn. 16 lipca 1981 r. seminarium naukowe, poświęcone zagadnieniom szeroko pojętej konserwacji budownictwa miejskiego.

Prof. dr arch. Bernhard Klemm od 1951 r. był pracownikiem naukowo-dydaktycznym Sekcji Teorii i Historii Architektury tutejszego Uniwersytetu Technicznego. Swą trzydziestoletnią działalność na uczelni poświęcił przede wszystkim zagadnieniom konserwacji architektonicznych zespołów miejskich, mając w tym zakresie duże osiągnięcia teoretyczne i praktyczne. Wydana w 1958 r. jego rozprawa doktorska poświęcona studium rewaloryzacji bloku zabudowy przy ul. Peterstrasse w m. Goerlitz¹, wyróżniająca się metodą analizy, stała się wówczas publikacją, która nie tylko spotkała się na świecie z wysoką oceną w kręgach fachowców, ale również bezpośrednio oddziaływała na badania prowadzone w tym zakresie w Polsce.

Wystąpienia B. Klemma na kongresach międzynarodowych oraz ożywione kontakty z polskim środowiskiem konserwatorskim przyczyniły się do upowszechnienia metod

wpracowanych na przykładzie m. Goerlitz.

Opracowane w kilka lat później studia Henryka Jaworowskiego, poświęcone zasadom ochrony konserwatorskiej średniowiecznych zespołów urbanistycznych w Wieluniu i Łęczycy², w dużym stopniu wykorzystywały doświadczenia metodyczne B. Klemma. Dalszym rozwinięciem tych zasad analizy zespołów urbanistycznych były studia W. Kalinowskiego dla Radomia³ i inne. Należy tu podkreślić, że działalność B. Klemma nie ograniczała się do badań teoretycznych, ale jest on również autorem wielu projektów konserwatorskich zrealizowanych w Dreźnie (Neustadt), Goerlitz i innych miastach Saksonii.

W przeddzień seminarium, w dn. 15 lipca 1981 r. prof. dr arch. Bernhard Klemm został odznaczony Złotym Medalem za Zasługi dla Budownictwa, nadanym mu przez Ministra Budownictwa NRD, Srebrnym Medalem Fr. Schinkla, będącym wysokim odznaczeniem Stowarzyszenia Architektów NRD, oraz Złotą Odznaką za Opiekę nad Zabytkami, nadaną mu przez ministra Kultury i Sztuki PRL.

Na seminarium, które zgromadziło wielu wybitnych architektów i konserwatorów NRD, wygłoszono kilkanaście referatów poświęconych zagadnieniom renowacji i konserwacji zabudowy miejskiej. Należy

tu zwrócić uwagę, jak wielkie znaczenie w NRD przykłada się do spraw utrzymania istniejącej zabudowy w miastach. Na studium podyplomowe kierowane przez prof. dra arch. B. Klemma uczęszczały pracownicy służb architektonicznych i budowlanych z całego kraju. W ciągu dziesięciu już kursów studium to ukończyło kilkuset inżynierów, którzy bezpośrednio związani są z realizacją remontów i modernizacji dawnych budynków.

Wojciech Kalinowski

¹ Städtebaulich-denkmalspflegerische Untersuchungen in Görlitz, „Wissenschaftliche Zeitschrift der Technischen Hochschule Dresden”, 7/1957/1958, H. 5, s. 3—18 oraz nadb. pt. „Altstadtsanierung.”

² Opracowanie to wykonane zostało w ramach PP Pracowni Konserwacji Zabytków w 1967 r. i było po raz pierwszy prezentowane na sesji urbanistycznej PP PKZ w Hrubieszowie w 1968 r. W skrócie zostało opublikowane: *Problemy ośrodków staromiejskich Wielunia i Łęczycy*, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki”, XVI, z. 4, 1971, s. 311—344.

³ W. Kalinowski, *Dokumentacja zabytkoznawcza do planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego Starego Miasta Kazimierzowskiego w Radomiu*, Radom 1971, maszynopis, oraz E. Kierzkowska—Kalinowska i W. Kalinowski, *Dokumentacja urbanistyczno-archeologiczna do planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego „Starego Miasta” w Radomiu*, Radom 1972, maszynopis.